Anul II. — Nrul 11. Preţul unui exemplar 4 Lei. Timişoara, 11 Martie 1928

SVASTICA BANATULUI

ORGAN SĂPTĂMÂNAL AL LIGII APĂRĂRII NAŢIONALE CREŞTINE

De sub preşidenţia D-lui Prof. A. C. CUZA

ABONAMENTUL PE UN AN
Pentru plugari şi muncitori Lei 200 | Pentru bănci şi fabrici Lei 500
Pentru intelectuali . . . „ 300 | Abonament de sprijin „ 1000
Jugoslavia 200 Dinari :-: In America 4 Dolari

Director-proprietar:
ALEXANDRU ŢIERANU

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA:
TIMIŞOARA I., Str. M. Eminescu Nr. 5.
Pentru Lugoj: D. P. Asandi ziarist, Str. Impăratul Traian No. 9.

Desfiinţarea „Uniunei Naţionale a Studenţilor Creştini“ cerută de jidani

— „Cuzismul anarhic“ —

După tratatul de la Saint-Germain din 1919, cu „clauza minorităţilor“ — semnat de francmasonul Vaida-Voevod“ — şi după votarea de către liberali, a Costituţiei de la 24 Martie 1923, acordând jidanilor toate drepturile: nu mai rămânea de cât ca România să fie înghiţită de jidani!

Şi dacă nu au înghiţit-o deplin, până astăzi, este numai, că li-a stat în gât: *„Cuzismul anarhic“*, opunându-le puterea ideei, nebiruite a naţionalităţei.

Pe baza unei *doctrine ştiinţifice*, în adevăr, pe care nimeni nu a putut-o răsturna până astăzi: *„Cuzismul“* — care se deosebeşte de orice „antisemitism“ teoretic, prin aceea că este, nu numai doctrina ci şi *acţiune a faptei imediate* ţinzând la *eliminarea jidanilor*, pe toate căile — a creiat o *mişcare naţională* puternică, şi a dat naştere unei organizaţii politice, cu un program, bazat pe *doctrina cuzistă*, care este „Liga Apărărei Naţionale Creştine“.

Acţiunea L. A. N. C. — de apărare a naţiei româneşti, contra pericolului jidănesc, ameninţând existenţa şi cultura ei — a fost îmbrăţişată de studenţimea românească de la toate Universităţile ţărei, care ea, mai întâiu şi-a dat seamă, de gravitatea pericolului: *convinsă de adevărul „doctrinei cuziste“*.

Această studenţime — apărătoarea firească a existenţei şi culturei naţiei căreia aparţine — s'a constituit în *„Uniunea Naţională a Studenţilor Creştini“*: ca să-şi apere ţara şi neamul.

In urma unor manifestaţii studenţeşti, pentru *„Numerus Clausus“* — introdus în Ungaria vecină, încă din anul 1920 — jidanii au provocat studenţimea românească pentru ca să o compromită, prin „excese“, şi să poată cere disolvarea societăţei lor culturale, creştine.

Momentul, cred jidanii, că a venit tocmai acum — după reuşita provocare dela Oradea-Mare — cum se vede din articolul de fond, semnat de „senatorul“ jidan, naţional-liberal *Horia Carp*, în ziarul „Curierul Israelit“, organ al Uniunei Evreilor Români“, cu data de 12 Februarie 1928, sub titlul *„U. N. S. C. trebue disolvată“*, scriind:

„Uniunea Naţională a studenţilor creştini e deci o ruşine pentru Universitatea ţărei. E o şcoală de coborâre a celor mai sfinte cuceriri ale sufletului omenesc, o şcoală de degradare morală, e un cancer care roade înalta cultură românească. Acest cuib de demoralizare trebue desfiinţat. El s'a dovedit o primejdie pentru cultura şi pentru interesele superioare ale ţării. Acest cuib de degradare, în care se întâlnesc atâtea suflete tinere, cari vin să cauţe prin cultură nouile orizonturi, a dăinuit prea mult. Unii miniştri ştiu acum bine cât de primejdioasă a ajuns această Uniune, care în loc de preocupări ştiinţifice, în schimbul sacrificiilor imense pe cari le fac cetăţeni şi statul pentru studenţi, ei practică toate nebuniile cuzismului anarhic, necreştinesc şi neuman“.

După această violentă apostrofă talmidică, împotriva *„Cuzismului anarhic, necreştinesc şi neuman“* — cu nota interesantă, că „unii miniştri ştiu bine — iată somaţia poruncitoare, pe care „senatorul“ U. E. R., o adresează Ministrului instrucţiei, contra U. N. S. C. şi pe care o reproduc, cu semnătură cu tot:

„U. N. S. C. trebue deci dizolvată, dacă voim să salvăm tineretul universitar din mocirla în care a dovedit că se lasă târât, şi să-l îndreptăm spre preocupările senine ale învăţăturii, marile îndrumătoare spre o viaţă înalt civică şi morală.

E primejdie mare, domnule ministru. Mergem spre o prăpastie în care ne vom îneca într'o adâncă mocirlă. Dizolvaţi Uniunea studenţilor antisemiţi! *Horia Carp“*.

Va să zică:

„Senatorul“, jidan, naţional-liberal, al U. E. R. cere desfiinţarea societăţei româneşti U. N. S. C. a „Uniunei Naţionale a Studenţilor Creştini“.

Nu are dreptul să existe, în România: o societate, al cărei nume numai, „creştină“ este o adâncă supărare, până la furii, pentru orice jidan!

Aceasta este situaţia, la care ne-au adus — din cauza indolenţei noastre — *„partidele“*: cu politicianii în slujba jidanilor.

Mâne să ştiţi că o să ne ceară ca să dărâmăm turnurile bisericilor: pentru ca *umbra crucei*, să nu atingă vre una din havrele lor!

Ce ar putea oare să justifice mai bine: *„Cuzismul anarhic“*.

A. C. CUZA.

„Cuziştii“ din Polonia

Zilele trecute s'au făcut alegeri generale în Polonia, din cari jidanii comunişti şi socialişti au eşit întăriţi faţă de trecut.

Populaţia naţionalistă din Varşovia, scandalizată de purtarea provocătoare a jidanilor, a pătruns în cartierul jidovesc, unde **a distrus toate prăvăliile jidoveşti**, aruncând mărfurile pe stradă. Sute de jidani au fost bătuţi.

Poliţia a arestat 300 persoane, între cari foarte mulţi studenţi universiari.

Se vede, că şi în Polonia „cuzismul“ se ridică cu violenţă împotriva „poporului ales“.

Prietinul lui Szana d-l Ing. Stan Vidrighin

In ultimul nostru număr am arătat câteva date referitoare la activitatea d-lui Inginer Stan Vidrighin, şeful apelor şi al canalelor din Timişoara, preşedinte la Camera Agricolă a judeţului şi membru în consiliul de administraţie al băncii lui Szana, (tăiatul împrejur) dictatorul economic al Banatului.

De ce ne legăm de Vidrighin, Oprea etc., când aceşti domni sunt români, — ne întreabă un analfabet politic, „intelectual„ din Timişoara?!

Iată de ce:

Prin acapararea tuturor bogăţiilor Ţării noastre, jidanii ne ameninţă cu perire ca naţiune. (Cred, că nimeni nu are curajul să contrazică acest adevăr). Deci **se impune O LUPTĂ pentru reluarea averilor NOASTRE** stăpânite astăzi de jidani, prin speculă, înşelăciune, minciună, cămătărie bancară etc. Evident! **Aceasta datorie SE IMPUNE în primul rând intelectualilor** noştri, cari au puterea şi posibilitatea de a realiza acest lucru **de o aşa mare însemnătate pentru însuşi existenţa neamului, din care am răsărit.** (Contestă cineva necesitatea naţională a acestei lupte?)

Mai departe: **oraşele României sunt stăpânite tot de jidani, deci, pentru siguranţa statului şi în interesul românismului în general, se impune, ca o problemă de cea mai mare importanţă: ROMÂNIZAREA ORAŞELOR.** (Să fie oare un mic român pe lume, care să creadă, că ar fi în interesul Ţării, ca oraşele să rămână în mânile străinilor?)

In consecinţă: lupta pentru ridicarea economică şi solidarizarea elementului românesc, trebue începută numai decât, LA ORAŞE, sub o formă hotărâtă şi intransigentă, cu concentrarea tuturor forţelor de cari dispunem, noi, neamul românesc.

In această luptă se consideră de duşmani toţi aceia, cari se asociază cu jidanii, pentru a opri pe români în drumul lor spre lumină şi bunăstare. Cultură ne trebue! strigă toată lumea. Dar poţi ajunge la cultură, fără bani, fără sprijin şi stăpânit economiceşte, de duşmanul tău cel mai crud?

Să românizăm oraşele!.. Cum? Inalţii demnitari să plaseze cât de mulţi români în diferite posturi, ca prin înmulţirea numărului românilor la oraşe, să putem păşi la realizarea celora ce sunt de realizat în oraşe. E clar ca soarele!

Deci să vedem ce fac d-nii Oprea şi Vidrighin în această privinţă?!

Oprea, păpuşa jidanilor: a jidovit o bancă curat românească, prezidează „Sanhedrin“-ul numit: Camera de Ind. şi Comert, compusă pentru apărarea intereselor comercianţilor jidani şi tot dl. Oprea, ocupă încă alte 10 posturi, în cari ar fi trebuit aduşi alţi 10 români.

Deci dl. Oprea este duşmanul elementului românesc şi patronul înstrăinării oraşului Timişoara.

Dl. Vidrighin: şeful apaducţului, cu **80% funcţionari minoritari** în oficiul său (astăzi, după 10 ani dela Unire), membru în consiliul de administraţie, la banca Szana **unde nu este nici un unic funcţionar român** (dar nici în numeroasele sale intreprinderi industriale), preşedinte la Camera Agricolă, etc. etc.

Deci încă unul, care ocupă mai multe posturi, fapt, prin care zădărniceşte „invazia“ românilor la oraşe.

Aceşti flămânzi, specialişti în toate ramurile de activitate omenească, deţin o sumedenie de posturi, deci împiedecă procesul de romanizare al oraşului Timişoara, mâncând ei singuri, pâinea alor cea 30 familii burghieze româneşti de cari avem aşa mare nevoie.

Infrăţindu-se cu jidanii, îi încurajează pe aceştia la acte de violenţă faţă de firească tendinţă a românilor, de a întra la oraşe. Mai departe, aceşti flămânzi, demoralizează marea armată a micilor funcţionari români, cari, în caz, că doresc a ajunge ceva la asemenea şefi, sunt constrânşi **să cerşească protecţia şi intervenţia străinilor.** (Există oare o mai grosolană umilire a demnităţii naţionale, ca cele cuprinse aici?)

Iată în două-trei cuvinte, ce avem cu Oprea, Vidrighin etc.

Dar să vedem pe dl. Vidrighin, ca preşedinte la Camera Agricolă:

In Noembrie 1927, s'a dat un ajutor, coloniştilor şi refugiaţilor din Jugoslavia, aşezaţi în comuna Rudna, în felul următor: Li s'a trimis 15.500 kgr. grâu **selecţionat** (aşa scrie la hârtie!) cu condiţia, ca să-l restituie în natură, (tot grâu selecţionat, cum scrie în act) în luna August 1928, plus o dobândă pe seama Camerei Agricole, de 12%. Acest grâu s'a trimis dela „Moara Bega“, (afirmativ din grâul d-lui Vidrighin depus acolo). Afară de actul în care se obligă coloniştii şi refugiaţii la restituirea împrumutului în natură, — s'a mai făcut şi un al doilea act, prin care ei se obligă a plăti câte 750 Lei de fiecare 100 kgr. grâu. Până aici n'ar fi mult de spus. Dar iată ce se întâmplă: **grâul „selecţionat“ al d-lui Vidrighin CONŢINE 25—30% CORPURI STRĂINE.** (Un sac a conţinut grâu amestecat cu secară şi alte multe murdării). Toată cantitatea de 1½ vagon a fost preparată cu piatră vânătă şi var, cum se face cu grâul de sămânţă (deci nu s'a putut folosi pentru alimentaţie). Dar acum vine tragicul afacerii: **GRÂUL INSĂMÂNŢAT NU A RĂSĂRIT!**

In ziua de 7 l. c. s'a prezentat o delegaţie a nenorociţilor colorişti şi refugiaţi, la dl. Dr. Imbroane, cui i-au adus la cunoştinţă cele întâmplate şi au cerut un ajutor, ca să nu piară de foame.

Primăria comunei Rudna, sesizată de coloniştii, imediat la sosirea grâului, au dresat un proces verbal şi au sigilat mai multe săculeţe cu probă din grâul cu pricina. Din aceste săculeţe 3, au fost trimise împreună cu o plângere, Camerei Agricole, dar dl. Vidrighin n'a răspuns nici până în ziua de astăzi.

Sperăm, ca dl. Dr. Imbroane se va interesa de aceasta afacere servind cauza nenorociţilor din Rudna, pe cari dl. Vidrighin „i-a omorât cu omenia“.

Nu ar fi mai bine oare pentru dl. Vidrighin, dacă ar renunţa la prezidenţia Camerei Agricole, unde el inginerul apaducteloŕ şi al canalelor timişorene, nu ar avea căderea să figureze?!

Nu crede d-sa, că în acest post ar trebui numit un specialist român, din provincie, care aşezându-se în oraş, ar înmulţi cu unul numărul românilor aşezaţi aici?! Sau crede d-sa, că numele de Vidrighin sau Oprea, aşezaţi în 100 posturi, ar rezolva problema romanizării? Nu văd ei, că jidanii anume îi acaparează TOT PE EI şi pe cei din alte oraşe) în toate posturile posibile, calculând, că în felul acesta împiedecă aşezarea altor români la oraş. Cum se poate, că nu obsearvă, că ei formează cea mai periculoasă armă în mâna jidanilor, cari prin ei, lovesc în noi românii. Să poate, ca aceşti pretinşi români, să nu vadă acest lucru?

In consecinţă: vom lovi deopotrivă în străinul parazitar ca în românul necinstit şi înstrăinat.

A. T.

Apelul refugiaţilor

Legea reformei agrare cuprinde dispoziţii insuficiente referitor la colonizări, care chestie ar trebui să fie grija principală a ministrului de agricultură din motive economice, naţionale şi strategice.

Dar despre cei ce nu din vina lor au rămas în afară de graniţele României-Mari, cei cari de voie sau nevoie au optat pentru ţara mamă, despre cei refugiaţi, sau cari sunt siliţi a se refugia din Ungaria şi Jugoslavia, nu vorbeşte nici un articol al legii reformei agrare.

In Banatul românesc sunt vre-o 200 familii refugiate din Jugoslavia, iar în urma tratamentului insuportabil sunt pe cale a se refugia încă vre-o 80—100 familii din acei cărturari, dar şi mai mulţi economi, cari prin sârguinţa şi priceperea lor încă în vremuri de pace au întrecut alte popoare dominante.

Aceste familii au avut în Sâr-

BCU Cluj / Central University Library Cluj

bia proprietăți întinse de pământ, cum nu se găsește în Banatul românesc, case, economii, iar azi în România n-au aproape deloc. De ce? Legea reformei agrare amenință, până la împroprietărirea celor îndreptățiți, cu expropriere orice moșie ce se oferea spre cumpărare, dar loturi de 10, 20 jugere micii proprietari nu vindeau. Cine cunoaște greutățile formalităților de opțiune, greutatea în câștigarea unei locuințe, greutatea trecerii averii din un stat în altul, își poate ușor explica de ce până azi n-au putut să-și asigure dânșii existența în țara românească.

Improprietărirea celor îndreptățiți în Banat s'a isprăvit aproape final, este timpul suprem să fie împroprietăriți și acești optanți refugiați după exemplul altor țări.

D. e. Jugoslavia s'a îngrijit de împroprietărirea tuturor slavilor veniți din România sau Ungaria, dându-le pământ în estensiune sau valoare cum au avut în țara veche, de unde au fost prigoniți pentru sentimentele lor naționale.

Astfel familiile sârbești, ale căror averi au fost exproprietate în baza legii reformei agrare, au fost despăgubite în Jugoslavia cu alte pământuri. Averile mișcătoare din Jugoslavia ale acelora cari au optat pentru cetățenia română, sau cari s'au refugiat se află sub secvestru. Ei nu le pot nici vinde, nici hipoteca.

In Banatul românesc împestrițat cu atâtea minorități, economicește puternice, unde se simte absoluta lipsă a unei clase mijlocii, este ocazia bine venită să se pună bazele unei clase de proprietari mijlocii, cu independență materială.

Dacă aceste sute de familii s'au putut validita sub regimul Austro-Ungar, vor putea lua mai ușor aici concurență cu minoritățile și vor servi de model în economie.

Cum se poate ajunge la aceasta? Ușor fără jignirea intereselor cuiva. Mai sunt în Banat moșii, cari prisosesc, căci cei îndreptățiți sunt improprietăriți și sunt moșii oferite spre vânzare, asupra cărora statul poate exercita dreptul de preemțiune (întâietate la cumpărare). In felul acesta se asigură 10—12.000 jugere pe seama acelora cari au lăsat moșii și case cu multă trudă agonisite generații dearândul și ne formăm proprietarii mijlocii.

Dacă legea reformei agrare n'ar da putință să facă aceste transacții să se aducă un amendament al legii, care să facă dreptate fraților, cari și-au iubit neamul, își iubesc țara, și au trebuit să-și părăsească vetrele, tocmai pentru aceste simțămnite.

Bănățenii refugiați fac apel la toți conducători și la opinia publică, rugând să-i sprijinească întru ajungerea îndreptățiței lor cereri.

Refugiații.

Abuzuri la împroprietărire și impozite

Săptâmâna trecută, d-l deputat A. Brudariu, a cetit în Parlament, următoarele comunicări:

Domnule Președinte.
Domnilor Deputați,

O muncă de Sysif mă aduce necontenit la această tribună spre a denunța abuzurile care se fac cu aplicarea reformei agrare în Banat și Ardeal.

Județul Timiș-Torontal și Arad au fost binecuvântate cu un pământ roditor și bogat.

De aceia apetiturile sunt mai mari acolo, și speranțele de câștiguri necurate și ușoare ale intermediarilor sunt și mai grandioase.

Conchistatorii lucrează.

In jurul Ministerului d-lui Argetoianu roiesc profitorii și corbii reformei agrare pe cari cu toată vigilența, cinstea, inteligența și puterea D-sale, caută să-i îndepărteze zadarnic.

Profitorii îmbracă toate formele:

Deja alesul națiunii care la poarta Ministerului își uită culoarea politică și se desbracă de pasiunile de partid, până la înaltul funcționar care îmbracă haina competinței și a studiilor de specialitate, toți sunt mânați de interese personale și se năpustesc cu furie ca lăcustele pe ogoarele mănoase, asupra loturilor țăranilor îndreptățiți la împroprietărire cu care i-a înzestrat o lege, pe care o așteaptă ei de 1000 ani.

Acum când poporul din Ardeal și Banat se găsește la o răspîntie, curajul și cinstea unui singur om, a d-lui Argetoianu, nu ajung, ori care i-ar fi proporția.

Din mijlocul nostru, al acestei adunări, cată *să se aprindă focul purificator, CARE SĂ ARDĂ TOT GUNOIUL POLITIC ȘI SĂ taie ghiarele CRIMINALE care se întind să sugrume existența și viitorul a sute și sute de sate românești.*

La Comlosul Bănățean și Sânnicolaul-Mare, un senator împreună cu fete bisericești, cu anumiți avocați și destui samsari au ruinat aducând la desperare pe cei 200 de membri ai Obștei „Spiru Haret", căutând să tragă profit de pe urma legii pe care a făcut-o d-l. Argetoianu din *inițiativă proprie.*

Este vorba de legea care permite schimbul și defrișarea pădurei de lângă Mureș a obștei „Spiru Haret".

Și după ce Consiliul de Administrație din care face parte și senatorul *i-a jefuit* de 25 miloane lei, tot același senator *și-a stipulat onorar 2,500.000 lei* pe care îl va scoate dela țăranii din Obște spunându-le că el a făcut această lege încercând cu cinism să compromită prestigiul Băncei ministeriale și al Statului.

Cea mai proaspătă ispravă a samsarilor CARI MIȘUNĂ IN JURUL MINISTERULUI DE AGRICULTURĂ este suspendarea execuției sentinței *de două ori definitive* a Comitetului Agrar în ceea ce privește exproprierea a 640 jugăre pământ arabil din *comuna Pustinis* Jud. Timiș-Torontal, proprietatea familei Zoltan Ienovay.

Familia Ienovay posedă în Jugoslavia, unde locuește, încă 2000 jugăre.

La Pustiniș posedau moștenitorii Zoltan Ienovay alte 2000 jugăre din care ei singuri au oferit spre expropriere 640 jugăre.

După ce Comitetul Agrar a hotărât de două ori exproprierea făcându-se revizuire asupra sentinței Comitetului Agrar, iată că și a doua sentință tot așa de definitivă ca și prima este suspendată pur și simplu după ce s'a făcut schița de defacare, dispozitivul de parcelare, intabularea în cartea funduară a dreptului Statului și împroprietărirea țăranilor din Pustiniș, cu toate că dl. Ministru Argetoianu a aprobat aceasta a doua sentință a Comitetului Agrar și a ordonat urgenta executare.

Această dispoziție arbitrară și ilegală de suspendare a execuției scoate din posesiune 180 de îndreptățiți și familiile lor din Pustiniș semănând rezmerița și făcând din 180 de gospodari români, 180 de candidați la emigrare în Brazilia.

Domnule Ministru, nu vă lăsați surprinsă buna credință și luați măsuri pentru stârpirea abuzurilor care se întind ca pecinginea.

Aveți încredere în această adunare căci sunt convins că ea vă urmează în opera de purificare morală, și este hotărâtă să-și amputeze singură membrele-i cangrenate.

Domnilor Deputați,

Am onoare să aduc la cunoștința d-lui Președinte al Consiliului și Ministru de Finanțe următoarele:

Siria este o comună de 8000 de suflete în județul Arad.

Populația se întreține cu cultura viei.

In anul trecut o grindină neomioasă a distrus rodul *în întregime*, distrugând în parte și plantațiile de vie.

Gospodarii s'au împrumutat la Banca Victoriei, zălogindu-și casele, pământul și viile peste măsura puterilor lor, cu zeci de milioane.

Au cerut credit, dar n'au găsit decât oferte de camătă.

De nevoie le-au acceptat. De și există un Credit Viticol și institutții de Bănci populare create în vederea ajutărei producției țărănești.

Dar cum nici odată o nenorocire nu vine singură, deasupra necăjiților Sirieni s'a abătut și *năpasta fiscală*, reprezentată prin dl. Controlor Sarosy *moștenit dela unguri.*

Acest domn, care strângea florini pentru Impăratul Cesaro-Crăese, a ajuns *domn mare sub stăpânirea românească.*

In această nouă demnitate *în loc să slujească țara cu credință, se dedă la acte arbitrare pe care are sadismul să le acopere cu ajutări împotriva Statului, care îl oploșește.*

Legea contribuțiilor fiscale prin art. 17 al. d, scutește de orice impozit clădirile până la 3 camere locuibile și toate construcțiile rurale necesare exploatărilor agricole ale țăranilor.

Legea modificatoare din Iulie 1927 nu permite pentru imobilele cele mai luxoase din orașe o impunere care să treacă peste de patru ori impunerea din 1914, când sunt locuite de proprietari.

Legea e clară și nu lasă loc la arbitrar. Totuși dl. *Sarosy își permite s'o calce cu îndrăzneală* și să jupuiască oamenii din Siria cu impozite nelegale.

E adevărat că celor cari îi se plâng că sunt jefuiți, dl. Controlor are amabilitatea să le spună: „ATI VOIT ROMANIA-MARE. ACUM PLĂTITI. SUB UNGURI ERA ALTFEL".

Ca să ilustrăm felul de impunere a acestui *fiscal IREDENTIST* am să citez câteva cazuri:

Locuitorul Boblea Petru, numărul casei 148, dl. controlor i-a donat în gând o băcătărie, spre a-l putea impune la un venit de 7000 Lei. Bietul om nu are decât 2 camere și o bucătărie. A doua bucătărie dl. Sarosy a transformat-o din cotetul porcilor.

Lui Aurel Taica, i-a adăogat o cameră în plus ca să'l poată impune, fiindcă avea numai trei camere.

Pentru Peta Anton nu și-a mai dat această osteneală. Pentru trei camere l'a impus la 8000 lei venit.

Văduva lui Tamas Ion, năcăjită ca să-și poată ținea zilele și-a închiriat casa de trei camere și un loc cu 14.000 lei, care reprezintă cea mai mare chirie din Siria și a făcut în acest scop un contract autentic.

Dl. Sarosy a înlăturat contractul autentic și i-a fixat în mod arbitrar un venit de 22.000 Lei.

Intreaga comună este în pierdere din cauza nedreptăților la care sunt supuși.

Nu se respectă legea, nu se respectă contractele.

O întreagă comună nu poate veni la Administrația Financiară cu apelurile în protap ca să cheltuiască mai mult pe drumuri *și cu avocații decât însăși impozitul.*

Domnule Prim-ministru și Ministru de Finanțe.

Sunteți animat de cele mai bune și nobile intenții. Programe vaste de îmbunătățire economică agită sufletul și mintea D-voastră.

Până la realizarea lor, luați însă aminte și la necazurile mai mărunte a celor obidiți. Găsiți o modalitate de credit ieftin pentru nenorociții Sirieni bătuți de grindină, ordonați o anchetă și anulați impunerile nelegale.

Operile de dreptate socială se creiază adesea și din îndreptarea la vreme și repede a nedreptăților mai mici.

Comerțul jidovesc

Comerțul este intermediarul între producător și consumator. S'a născut din necesitatea de a înlesni trecerea materialului fabricat dela producător spre consumator, spre o mai mare economie a timpului, care timp costă bani. Comerțul a luat o desvoltare din ce în ce mai mare, din timpurile vechi și mai ales în timpurile din urmă, tocmai fiind un factor de economie, deviza civilizației moderne.

Pentru aceasta, comerciantul trebue să aibă un profit oarecare în schimbul serviciului ce-l face. Atâta timp cât profitul ce-l furnizează comerțul se încadrează în anumite limite, acest comerț este moral; corespunde adevăratei sale meniri.

Comerțul însă, astăzi și la noi mai mult ca ori unde, acaparat aproape în unanimitatea cazurilor de jidani, are un profit care a trecut orice limită a bunului simț, necum a moralei. Comerciantul jidan, caută pe cât îi este posibil, nedându-se în lături nici dela înșelătorii și șantaje de diferite feluri, care mai de care mai ingenioase, să profite cât mai mult posibil de pe urma acestui comerț, ridicând până la maximum prețurile mărfurilor și mai ales a mărfurilor de prima necesitate.

Consumatorul român și în special funcționarul, țăranul și muncitorul, cari nu au timpul necesar să constate și să știe astfel cursul pieței și cari în naivitatea lor de oameni cinstiți, cred că toată lumea este cinstită, cad victime escrocheriilor lor, trebuind să muncească din greu, ca funcționar în birou, ca plugar în arșița arzătoare a soarelui, sau ca muncitor în atelierele fabricilor, pentru ca munca lor să treacă în buzunarele șnapanilor de comercianți jidani, cari altă muncă nu au decât să stea în viziunea lor de după tejghea și să incaseze, tot ce bietul consumator agonisise cu atâta trudă și pentru ca apoi cu acești banii să poată conrupe pe oameni noștri politici și administrația țărei, ca astfel să-și poată ei săvârși în voie toate nelegiuirile din lume, — falimente frauduloase, contrabande, jocuri de bursă și alte mai știu eu ce potlogări și să poată face bolșevism, socialism, etc. etc.

Se pune atunci întrebarea! De ce comercianți români, nu concurează pe acești negustori jidani, dela cari pornesc toate relele?

Pentru că nu pot! Nu pot, pentru că naivitatea consumatorului nu poate fi excrocată de acești negustori cinstiți și cari înțeleg să rămână cinstiți cu ori ce riziс.

Intri într'o prăvălie românească și îți cere prețul exact cu care el a cumpărat marfa, plus 10% sau 15%, profitul pe care meseria il aduce pentru ca să poată trăi. Nu se tocmește și nu poate să-ți lase mai ieftin, nu pentru că nu vrea, căci în definitiv de aceea este negustor pentru ca să vândă cât mai mult, dar pentru că nu poate, căci da la început ți-a spus prețul exact al cumpărărei și ar însemna să piardă, să dea faliment, să fie neinstit. Pleci și nu mai revii, pentru că românul este hot și nu vrea să-ți scadă din preț, fără însă să te gândești dacă poate sau nu!

Intri apoi într'o prăvălie jidovească și îți cere prețul triplu. Se tocmește, pentru ca, cu această tocmeală să-ți încurce mintea, te amețește cu minciuni și palavre și în fine reduce prețul la jumătate, după ce te a convins cu factură falșă, nu numai că îți dă marfa cu prețul cumpărărei, dar chiar că pierde la ea și asta numai pentru dumneata.

Și-a lăsat destul și trebue să cumperi, pentru că este negustor cinstit, a stat la tocmeală, farsă adusă dealtfel în Europa tot de jidani, odată cu venirea lor. De fapt însă el nu a scăzut decât câștigul, dela 200% la 100% pentru că nu se poate admite ca un jidan să se sacrifice pentru un român când tot el, jidanul, mai înaintea zicea că: „dacă pe primul creștin ceți intră în prăvălia nu-l înșeli, atunci îți merge prost toată ziua".

Totuși consumatorul naiv a plecat satisfăcut, că în fine a făcut și el „afacere", și revine apoi a doua zi, a treia zi, etc. etc.

Vinovații nu sunt deci negustori! Vinovați suntem noi, naivii, cari ne lăsăm înbătați de bolboroseala jidovească și încântați de escrocheriile lor.

Să ne desteptăm deci, să vedem pe cine avem în fața noastră și să ne gândim că numai așa, încurajând comerțul românesc moral, cinstit și adevărat, vom putea stârpi din rădăcină toate relele ce bântue această țară, ajunsă codru pentru tâlhăria jidovească, numai așa vom putea răpune monstrul jidovesc, care ne amenință din ce în ce mai mult, ca o caracatiță cu brațele întinse după pradă.

Nu mai cumpărați deci dela jidani nimic, căci numai așa România va fi a Românilor.

26/II. 928.

Stelian G. Ionescu
student Școala Politiechnică Timișoara.

Mobile

Cine vrea să-și aranjeze locuința modern cu mobile făcute în Arad din lemn uscat să meargă la

„Arta"

Cine vrea să cumpere mobile sufragerii (prânzitoare) dormitoare, saloane, bucătării, scaune, mese, otomane, matrațe să meargă la

„Arta"

Cine vrea să cumpere mobile plătibile în rate lunare până la un an să meargă la

„Arta"

Cel mai mare magazin românesc de mobile din Banat în Timișoara, Fabrică Piața Coronini 23, lângă biserica rom. catolică.

Telefon 10-95 Telefon 10-95

proprietari

Coandă și Dajdea.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Cronica Severinului

chitarea studentei Draga Belinţanu. — Excrochieriile oc. de asigurări „Cóncordia“. — Gligor Ciortea din ugoj, este o momeală a jidanilor. — Hărţueli pentru Camera de Comerţ. — Cine câştigă?

— Dela redacţia noastră din Lugoj —

Acum o săptămână Consiliul Războiu din Cluj a fost chemat să se pronunţe în procesul studenţilor arestaţi sub învinuirea că ar fi devastat **sinagogile** dela Oradea. La timpul său, nu puţină surprindere am aflat că printre deţinuţii închisorii se află şi studenta Draga Belinţanu din Lugoj. Fiica Lugojului conştientă de rolul ei în mişcările studenţeşti, luând parte la unele manifestaţiuni cu caracter **românesc**, a fost arestată şi a îndurat regimul penitenciarului militar până săptămâna trecută când fiind achitată a fost pusă pe picior liber.

Studenta Draga Belinţanu îşi face datorinţa, căci în timp ce colegile ei dela Lugoj, ba chiar unele profesoare, — bat Corsoul oraşului natal de brat cu jidanii şi jidăniţii, dânsa s'a manifestat pe faţă contra neamului parazit al evreilor. Cu un exemplu mai mult...

*

Sunt câteva luni decând mereu atrag atenţia creştinilor asupra isprăvilor bazate pe exrocherie şi jaf a soc. de asigurări „Concordia“ care şi-a stabilit **cartierul general** în oraşul Lugoj str. Unirii. Intre timp s'a mai ocupat de fărădelegile acestei societăţi pur jidăneşti afăt dl. Pamfil Şeicaru cât şi dl. Inginer Florescu, fost deputat al L. A. N. C.

Combinaţia grupelor de asiguraţi pentru căsătorie şi moare este astfel tichnită, încât bietul creştin — asigurat este trecut cu avizele de plată la mai multe grupe din care nici nu face parte, dar pentru morţii sau căsătoriţii, cărei grupe plăteşte, pentrucă e... creştin. Haldăul Leiba, Leon, Leonida Littmann reprezentantul general pentru Banat al acestei societăţi jidăneşti a realizat până acuma milioane şi milioane de lei din această afacere, pentrucă creştinul... plăteşte.

Haldăul Littmann susţine că achită sute de mii de lei... Nu zicem ba, dar în fiecare oraş se găseşte doar câte un **singur norocos**, care apoi serveşte ca momeală celorlalţi. In Lugoj a achitat o poliţă de 100.000 lei (?) dlui Gligor Ciortea, care Dumnezeu ştie cât va fi primit la mână din 100.000 lei. Adecă dl. avocat Peica Livius secretarul general al P. N. Ţ. poate s'o ştie mai bine, căci de aceea este jurisconsultul acestei societăţi jidăneşti.

Gligor Ciortea din Lugoj este o momeală a jidanilor...

*

Cică legea spune că musai să se înfiinţeze în fiecare judeţ câte o Cameră de Comerţ. Pentru judeţele Severin şi Caraş oamenii de bine conveniseră — ca pentru binele ambelor judeţe, — să înfiinţeze o singură Cameră de Comerţ şi Industrie. Proectul mergea spre realizare, lista se formase, dar acum vedem că Timişoara, prin ziarele ei jidoveşti protestează. Szana et. Comp. este lovit rău al dracului în interese, deci ţipă. Intriga jidanilor îşi arată roadele printre creştini... Pe această temă de prezent, lugojenii şi oraviţenii duc o luptă aprigă.

Domnule Iancu Conciatu dacă eşti bun român ia comanda pompierilor şi stinge focul, căci dacă creştinii se ceartă ştim prea bine cine câştigă. **D. Asandi.**

Banca „Timişiana“

Isi ţine Adunarea Generală Ordinară, în ziua de 28 Martie.

In vederea acestei Adunări Generale, atragem atenţia acţionarilor români, ca să ceară socoteală dlui Oprea asupra zecilor de milioane pierdute la întreprinderile jidoveşti: Emanuel, etc. etc. Este o datorie de onoare a fiecărui acţionar, ca cunoscând răul, să'l elimine în mod radical. Oprea a plecat, fiindca nu-i era locul acolo. Dar au veniţ alţii: Lindner, Kelemen, Izsak, Spitzer, etc. — toţi jidani, — cari nu au ce căuta într'un institut românesc, înfiinţat pe timpuri grele, prin sacrificiile apostolilor românismului, de pe acele vremuri!

Nu are loc nici un Frăţilă, care „nu dă bucuros bani la români“, fiindcă după spusele sale: „românii sunt puturoşi şi parasiţi“.

Asemenea sinistre figuri nu au loc la o instituţie românească, **înfiinţată exclusiv în folosul românilor**, nu a Lindnerilor şi Kelemenilor, lui Oprea-Frăţilă, cari au ajuns aici numai mulţumită complectei lipse de cunoştinţe bancare, a d-lui Oprea.

Luaţi mătura cea mare şi salvaţi prestigiul şi numele românesc!

Domnii acţionari să-şi deie seama, că **în mânele lor este dessă INTREAGA RĂSPUNDERE pentru viaţa sau moarte unei instituţiuni româneşti. BANCA TREBUE SALVATĂ.** Dar aceasta numai prin înlăturarea elementelor străine şi înstrăinate se poate.

Bagaţi seama ce faceţi! T.

———=xox=———

Taxele comunale

In legătură cu reducerea taxelor comunale, neam adresat d-lui Prefect Dr. Coste, care ne a dat următoarele deslusiri:

In judeţul Timiş-Torontal, bugetele comunale au fost reduse la ¼ parte a sumelor din anii trecuţi. Deci, cine a plătit anul trecut o taxă comunală de 10.000 Tei, anul acesta va plăti numai 1000 Lei.

Se şterg toate taxele „ilegale“, ce în anii trecuţi au fost incasate în urma ordinului Ministerului de Interne. Nu se plăteşte „vamă“ pentru trăsuri, vite, poduri, păşune etc. Nici taxe pentru treerat etc. etc. ci numai 3–5% după impozitul către stat. Plata primarilor s'a redus la 300—800 Lei lunar (faţă de 3—6000 Lei din anii trecuţi). De asemenea şi plata celorlalţi funcţionari comunali.

Nu se plătesc taxe de luminat, cărăuşit; nu se cumpără pompe etc. etc.

Cu toate reducerile făcute, în judeţul Timiş-Torontal (fără oraşul Timişoara) **rezultă un deficit general de 70 milioane Lei, care SE VA ACOPERI DIN PARTEA STATULUI.**

Bugetul judeţului încă nu este aprobat, deci nu putem aduce date precise. Indată ce va sosi aprobarea, vom publica toate datele pentru orientarea sătenilor, ca să-i ferim de eventuală abuzuri.

După spusele d-lui Prefect Dr. Coste, judeţul Timiş-Torontal se îmbogăţeşte în anul 1928, cu cel puţin 180 milioane Lei, ce rămân în buzunarul sătenilor, fiindcă cu atâta plătesc mai puţine taxe comunale, faţă de anii trecuţi.

Date autobiografice de Emanuil Ungurianu:

Date din activitatea lui Emanuil Ungurianu

4

(Continuare).

Rezultatul a fost subscrierea unei sume de aproape 50.000 florinţi, în urmarea acestui rezultat conferinţa a ales un Comitet de fondatori, a omis prospectul de înfiinţare; până la timpul fixat în prospect s'a subscris peste 50.000 florini, a dat băncii numele „TIMIŞIANA“, a ales prima direcţiune şi comitet de supraveghere, banii au început a incurge şi la deschiderea băncii au fost depuşi la Prima Casă de Păstrare din Timişoara.

Dupăce în sensul legii comerciale ungureşti au fost plătite treizeci procente din capitalul de acţii, Ungurianu a deschis banca „TIMIŞIANA“ la 1 August 1885. Publicul românesc a primit deschiderea băncii cu încredere şi veniau nu numai după credite, dar şi cu depuneri spre fructificare imediat au început ţăranii români a se folosi de creditul băncii „TIMIŞIANA“ şi nu-şi mai vindeau moşiile, dar au început prin depuneri spre fructificare şi a cultiva sentimentul de economisare, adunare de capital, a început a căpăta încredere în puterea vitală proprie.

A funcţionat banca 8 ani, ajungând la 100.000 florini, Banca a retras dela acţionari acţiile vechi de câte 50 florini şi le-a dat pentru fiecare acţie de 50 florini, câte una acţie de 100 florini valoare nominală, în acest mod a ajuns banca „TIMIŞIANA“ la un capital de acţii de 100.000 florini.

După funcţionarea băncii de alţi 4 ani s'a făcut emisie nouă, s'au subscris 180.000 florini, aşa a ajuns banca „TIMIŞIANA“ la un capital de acţii de 280.000 florini.

Ca director executiv Ungurianu a condus banca „TIMIŞIANA“ 11 ani, în anul 1897 din motive sanitare s'a retras dela bancă. La începutul anului 1915, Direcţiunea băncii l'a chemat iarăşi la bancă de director executiv şi prezident al Direcţiunei, şi ca atare a condus banca mai 3 şi ½ ani.

BANCA DE CREDIT „LIPOVANA“.

După înfiinţarea băncii „TIMIŞIANA“ văzând Emanuil Ungurianu, că bănci solide şi condese de oameni onesti şi români buni, dau mult sprijin poporului, ca să înainteze pe terenul economic, a pus la cale în Lipova înfiinţarea băncii „LIPOVANA“. S'a adresat fostului protopop al Lipovei, Voicu Hansea, căruia i-a exprimat necesitatea, ca în Lipova să fie înfiinţat un institut de credit românesc, care să vină cu credite ieftine întru ajutorul poporului român din părţile Lipovei şi ale Radnei. In acest mod poporul român să fie apărat de exploatarea uzurarilor. A rugat pe numitul protopop, ca să convoace la Lipova pe o zi anumită pe fruntaşii români din protopopiatul Lipovei şi al Radnei spre a consulta necesitatea înfiinţării unei bănci româneşti în Lipova şi să înştiinţeze şi pe Ungurianu, ca să vină şi el la consultare.

Emanuil Ungurianu a luat parte în Lipova la această consultare, unde s'a hotărât înfiinţarea băncii „LIPOVANA“. S'a emis prospectul de înfiinţare, s'a ţinut adunarea generală constituantă, la care a luat parte şi Ungurianu, s'au acceptat statutele după modelul statutelor băncii „TIMIŞIANA“ şi-a început activitatea şi a funcţionat în mod normal, până când a fuzionat cu „Banca Agrară din Cluj“. Aşa a luat fiinţă banca „Lipovana“.

BANCA DE CREDIT „LUCEAFĂRUL“.

Când Ungurianu a început lucrările pentru înfiinţarea băncii „Timişiana“, a contemplat un plan de activitate economică în sprijinul poporului român din comitatul Timişului. Acest sprijin se poate efectiv da, dacă afară de banca „Timişiana“ în Timişoara, se va înfiinţa încă o bancă românească, în Lipova şi una în Vârşeţ. In jurul Vârşeţului e multă poporaţiune românească, pe când germanii cu mult mai puţini la număr aveau bancă în Vârşeţ. Aceasta împrejurare a ţinut-o Ungurianu de dejositoare pentru elementul românesc, ca să fie avizat la creditul băncii germane.

Ca să facă capăt acestei stări ruşinoase, imediat după inactivarea băncii „Lipovana“ s'a adresat lui Mihai Juica, fost preot în Srediştea-mică şi administrator protopopesc al protopopiatului vacant al Vârşeţului, căruia i-a motivat necesitatea, de a înfiinţa în Vârşeţ o bancă românească, ca aceasta să vină cu credite ieftine întru ajutorul poporului român din jurul Vârşeţului, căci banca românească, condusă de o direcţiune compusă din bărbaţi români sigur tractează mai bine pe români, decât elementele străine dela oraş şi dela sate.

A rugat pe Mihai Juica să convoace pe fruntaşii români din Vârşeţ şi din jur pe o zi fixată, la Vârşeţ, când va veni şi Ungurianu, ca să se pună la cale acţiunea pentru înfiinţarea unei bănci româneşti acolo. Mihai Juica a şi satisfăcut aceastadorinţă a lui Ungurianu, a convocat un număr însemnat de români la aceea consultare, la care s'a dus şi Ungurinu, s'a hotărât înfiinţarea băncii „Luceafărul“, s'a emanat prospectul de înfiinţare, s'a fixat termen pentru adunarea constituantă, la care s'a dus şi Emanuil Ungurianu, s'a acceptat statutele băncii„ Timişiana“, s'a ales direcţiunea şi comitetul de supraveghere, s'au înaintat statutele la Tribunal spre înregistrare şi banca „Luceafărul“ şi a început activitatea. Ea există şi astăzi.

INFIINŢAREA PAROCHIEI ORTODOXE DIN VÂRŞEŢ.

Românii de legea ortodoxă din Vârşeţ, cam 700 la număr, dar în mare parte oameni săraci, bisericeşte erau afiliaţi la parohia ort. română din Retişor, sat românesc din apropierea Vârşeţului. Când Emanuil Ungurianu a fost la Vârşeţ, în cauza înfiinţării băncii „Luceafărul“, după încheierea adunării băncii, Emanuil Ungurianu prin o cuvântare le-a comunicat românilor din Vârşeţ, că după înfiinţarea băncii româneşti în Vârşeţ, românii să înfiinţeze şi o parochie ort. română independentă. Aceasta să fie parochia protopopului, ca de acum înainte protopopul Vârşeţului să locuiască în

(Va urma).

Comunicat

din partea Cómitetului judeţan Severin (Lugoj) al „Ligei Apărării Naţionale Creştine“

Către

Preşedinţii organizaţiilor din comunele:

Zolt, Jdioara, Bethausen, Tomeşti, Crivina sup., Globu-craiova, Poeni, Jupani, Luncani, Temereşti, Rachita, Cutina, Sudriaş, Surducu-mic, Petnic, Boldur, Coşava, Breazova, Fărăşeşti, Românesti, Jupa, Margina, Zorani, Sinteşti, Tomeşti, Gavojdia, Mâtnic, Fadimac, Coştei, Susani, Făget, Orşova, Picinişca, Rusca, Teregova.

Veţi comunica în timpul cel mai scurt posibil situaţia actuală a organizaţiei de sub preşedinţia Dvoastră, întocmind o situaţie a membrilor ce se găsesc cu jurământ în regulă înscrişi în L. A. N. C. Veţi raporta lipsurile obvenite pe terenul propagandei, cerând nou material de care aveţi nevoe. Veţi cere explicaţii asupra zvonurilor ce circulă în contul L. A. N. C. de sub preşedinţia supremă a dlui prof. A. C. Cuza.

De toate acestea avem nevoe în vederea convocării unui consiliu judeţean ce se va ţine în curând în Lugoj.

Dr. Const. Murariu

preşedintele judeţean al L. A. N. C. Lugoj str. Principele Carol No. 12.

Informaţiuni

Legenda „micului teatru“. Am auzit în tramvai, o conversaţie între doi jidani, pe când treceau prin faţa casei d-lui Dr. L. Georgevici. Din aceasta conversaţie am înţeles, că jidanii sunt de părerea, că cele 40 milioane Lei, adunate dela jidani, pentru renovarea teatrului, au fost furate de domnii dela Primărie, în frunte cu dl. Dr. Georgeviciu. Jidanii îşi povesteau, că primarul Timişoarei, ar face bine, dacă ar aduce o trupă ungurească, care să răspândească puţină cultură aici şi că ar fi bine, ca şi dl. primar să se cultive la acest teatru, având şi dsa nevoie încă de multă cultură. Obraznicii jidani s'au dat jos din tramvai, chiar în faţa casei dlui primar şi au dispărut în parc, — aşa, că nu am putut stabili identitatea lor. (Probabil au observat, că ascult conversaţia lor şi au şters-o la vreme). Indignat de aceasta obrăznicie jidovească, am căutat în „Cartea Funduară“, să văd cum se prezintă chestiunea imobilului dlui Dr. Georgeviciu (auzisem, că este îndatorat). Am aflat, ce ori care cetăţean poate afla: are întabulată o datorie de 3 milioane Lei, în favoarea băncii „Timişiana“, la care plăteşte peste ½ milion Lei dobândă anuală. Aşa stă treaba cu „micul teatru“. Public aceste date — cu riscul de a jigni pe dl. Dr. Georgeviciu — pentru spulberarea calomniilor ce se aruncă peste capul domniei sale şi pentru salvarea PRESTIGIULUI ROMÂNESC, ultragiat de spurcăciunile lui Iehovah! Bunul simţ românesc ne impune a ruga pe toţi românii de bine, ca să se convingă de cele spuse de noi şi azi ruga să înceteze ori ce discuţie pe tema „teatrului mic“, fiindcă suntem convinşi, că în aceasta chestie, dl. primar **are mâni curate.** O fi făcând el greşeli, dar nu se poate acuza în mod las, de hoţie. Ar fi prea mult! In cazul de faţă, ar cădea o urâtă umbră asupra noastră, a tuturor, bănă-

BCU Cluj / Central University Library Cluj

ţenilor, când am tolera în fruntea oraşului, pe un hoţ! Vă daţi seama ce înseamnă acest lucru?! Toată legenda s'a născut, din dezastruoasa legătură **politică**, pe care dl. Dr. Georgeviciu o are cu dl. Oprea. Va veni timpul, când şi dl. Dr. Georgeviciu va recunoaşte aceasta. Dar până atunci, dsa o plăteşte scump — foarte scump. Să se ştie: vom apăra pe fiscare român, când este atăcat în mod mişelesc de jidani, chiar şi atunci, când ? nu se identifică cu părerile noastre politice. (Aceasta însă nu înseamnă şi apărarea jidoviţilor certaţi cu patronii lor). A. T.

O nouă Biserică românească la Timişoara. Suntem informaţi că Comitetul parohial din Timişoara Cetate, în frunte cu dl. Protopop Dr. Ţiucra, se ocupă cu ideea de a ridica o Biserică ortodoxă română în Cetate. Se zice, că planul Bisericii se face de către un arhitect jidan. Nu putem crede, că comitetul parohial din Cetate va primi lucrarea unui jidan, când toată lumea ştie, că în oraşul nostru trăiesc şi arhitecţi diplomaţi, români, anume, dnii: Suciu, Liuba, Vlad şi Popoviciu. Biserica românească se va zidi de arhitecţi **români**, pentrucă aşa trebue să fie!

Un fost preot şi un francmason jidan. Zilele trecute, din îndrumarea lui Dzeu, arhitectul universului, francmasonul jidan Kuhn Richard, călătorind spre Timişoara, în tren, şi-a frânt piciorul. A fost dus la sanatorul „Park“. Intreaga jidovime a fost adânc impresionată de aceasta „nenorocire“ a ilustrului membru din „Sanhedrin“. Dl. Ion Oprea, marele măestru a „Sanhedrin“-ului, a grăbit să-şi vadă amicul la sanator. De sigur l'a felicitat pentru norocul, că nu şi-a frânt ambele picioare. Inregistrăm îngrijorarea fostului preot din Izvini, faţă de jidanul antipatic şi constatăm, că dl. Oprea a grăbit să vadă pe „nenorocitul“ jidan, dar atunci, când jidanii au încercat să ucidă pe studentul Beşlin şi acesta zăcea în spital cu osul nasului fracturat, dl. Oprea nu a luat act de nenorocirea bietului student român şi nu a arătat nici măcar un cât de neînsemnat gest de compătimire.

CONVOCARE. Avem onoare a convoca pe d-nii membri ai societăţii culturale economice „Casa de Educaţie Naţională din Timişoara“ şi pe toţi românii din Timişoara la adunarea generală ce se va ţinea la 11 Martie 1928 la ora 4½ p. m. în sala de şedinţe a Primăriei cu următoarea ordine de zi: 1. Deschiderea şedinţei, designarea notarului de şedinţă şi alor 2 membri pentru verificarea procesului verbal. 2. Raportul comitetului despre gestiunea anului 1927. 3. Raportul şi socotelile casierului. Timişoara, la 26 Februarie 1928. Emanuil Ungurianu, prezident.

Preşedinţii organizaţiilor comunale din jud. Severin sunt rugaţi a procura abonamente pentru „Svastica Banatului“, comunicând numele şi adresa precisă a abonaţilor direct la Timişoara la redacţia ziarului.

Dl. Dr. Ioan Corcan, medic specialist în boli de nas, gât şi urechi, şi-a mutat cabinetul de consultaţie în Cetate, strada Alba Iulia No. 7, etaj I. (Casa în care a fost „Casina română). Consultă zilnic între orele 12—1 şi 3—5.

CONVOCARE. Onoraţi membri ai Astrei, despărţământul central judeţean al Timişorii sunt invitaţi a lua parte la adunarea generală a acestui despărţământ, ce se va ţine Duminecă, la 18 Martie a. c., ora 3 p. m. în comuna Ghiroc. Dr. P. Ţiucra, preşedinte.

Pentru cititorii noştri. A apărut: Călăuza Bunilor Români. Ediţia a III. revăzută şi adăugată. Cuprinzând doctrina, Programul, Statutul şi Regulamentul. Cu anexe şi o introducere, Sistemul politic al „Ligii Apărării Naţionale Creştine“ de dl. Prof. A. C. Cuza, preşedintele Suprem al L. A. N. C. 1 broşură pagini XXVIII+86. Preţul 25 Lei. Comenzi se pot face la Iaşi, redacţia „Apărarea Naţională“ str. Codrescu 3.

Inştiinţare. Aducem la cunoştinţa on. public, că începând cu data de 12 Martie a. c. călătoria dela Piaţa Traian spre Calea Buziaşului se va face prin transbordare din cauza lucrărilor pe linie. Direcţiunea Tramvaielor comunale Timişoara.

Clubul sportiv „Vulturii“. Din Lugoj primind noui forţe prin contopirea secţiilor sportive dela Soc. „Progresul“, va începe în primăvara aceasta o intensivă activitate. Duminică în 4 Martie a. c. a fost ales noul comitet în frunte cu dl. Dr. Victor Bîrlea ca preşedinte şi în care comitet mai figurează ca medic dl. Dr. Const. Murariu preşed. judeţean al L. A. N. C., cât şi dl. D. Asandi, redactorul nostru dela Lugoj, încredinţat cu conducerea secţiei de propagandă.

Medic primar Dr. Aug. Maior specialist pentru boli de piele şi sifilis şi-a mutat cabinetul medical în strada Doja No. 9. Consultă 11—12 şi 3—5.

Din viaţa satelor noastre

Bologa (Ardeal). Din partea dlui Primar Ion Potra, primim o epistolă, cu următorul cuprins: Domnule Ţăranu. Cu mare bucurie am primit ziarele trimise de Dvs. pe adresa prietenului, Petru Resteman, pentru care fapt vă multumim din adâncul inimei noastre. Ne bucurăm foarte mult aflând că şi fraţii noştri Bănăteni sunt călăuziţi de „svastică“ întocmai ca magii dela răsărit de stea... Durere însă, că avem mulţi români, cari orbiţi de arginţii lui Iuda, nu văd steaua care să-i călăuzească, ci oarbecă în mocirla afacerilor jidoveşti. Alţii dornici ca să ajungă la putere au şi uitat cu câte jertfe s'a înjghebat unirea neastră naţională şi să leagă fraţi de cruce cu acei ce lucră din răsputeri zi şi noapte, la subminarea scumpei noastre ţării. Dorindu-vă spor la muncă, Vă salut cu dragoste frăţească. Ioan L. Patra, primar.

Deta. Primim o plângere din partea sătenilor români, contra casierului comunal Alex. Gönczi, care nu ştie românește şi pune cuvinte ce le ştie, nu vrea să le vorbească, iar sătenii români sunt constrânşi să vorbească cu el în limba maghiară, ce nu cunosc. Rugăm autorităţile administrative, ca să ne scape de aceasta umilire.

Rudna. Sătenii: Petru Bugariu, Alexandru Dudui şi Anton Talpai, ne roagă să publicăm următoarele: Gazeta „Nădejdea“ publică în numărul din 16 Februarie a. c. sub semnătura: „mai mulţi rudneni“, că sătenii susamintiţi, împreună cu Traian Simianţu, au fost bătuţi de primarul şi de scriitorul comunal. Aceasta ştire **se desminte** în modul cel mai categoric. Petru Bugariu, Alax. Dudui şi Anton Talpai, trăiesc în cea mai perfectă armonie cu primarul şi cu scriitorul comunal. Ei nu sunt nici refugiaţi din Jugoslavia, nici coloniști. Declaraţia se termină aşa: toată colonia îi cinsteşte (pe primar şi scriitor) afară de preotul român, care a îndemnat pe Traian Simianţu (care a stat 6 luni la puşcărie pentru o crimă săvârşită), ca să ne pună numele în gazetă.

Din aceasta declaraţie se vede, că informatorul „Nădejdii“ a reuşit să înducă în eroare redacţia gazetei amintite şi s'a servit de ea, în scop de răzbunare personală. Informatorul cu pricina, probabil, este un intelectual oare care, care se ascunde într'un mod laş, sub iscălitura: mai mulţi rudneni.

Pentru dovada adevărului, păstrăm la redacţie declaraţia de desminţire a dlor Petru Bugariu, Alexandru Dudui şi Anton Talpai, iscălită de dânşii cu mâna proprie. Rugăm redacţia gazetei „Nădejdea“ să ia act de aceasta desminţire şi s'o publice împreună cu numele informatorului ei din Rudna.

Hodoş. Săptămâna trecută a încetat din viaţă Vasile Miron, în etate de 65 ani. Defunctul este părintele brigadierului silvic Iosif Miron. Inmormântarea s'a făcut de către părintele Popovici Odihnească în pace.

Icloda. In zilele de 2—4 Martie, s'au ţinut „misiuni poporale“, în Biserica unită, din Icloda. Misionarii sunt dnii Dr. Nic. Brânzeiu, canonic din Lugoj şi Atanasie Pantea, preot din Racoviţa.

Pregătite înainte cât se poate de bine, „misiunile“ au reuşit admirabil. Zilnic s'au ţinut câte 3 predici şi s'au spovedit şi cuminecat peste 100 ţărani. Poporul s'a adunat în număr foarte mare la Biserică şi au ascultat cu mare evlavie cuvintele părinţilor veniţi în numele Domnului. Atâţia au venit, de nici nu au putut încape în Biserică.

„Misiunea“ a lăsat o adâncă urmă în sufletul ţăranilor creştini. (Numai credincioşii ortodoxi au rămas puţin cam miraţi de faptul, că Biserica noastră nu înţelege importanţa creştinească a acestor „misiuni“. Ai noştri fac politică de partid! Nota Red.) **Ion Gruia Duica.**

Silagiu. Primim următoarea epistolă:

In ed'ţa specială „Apel“ a dlui Bocu din 22 Ianuarie 1928 am aflat sub titlul de „Liberalii au ţinut adunări şi n'au fost tocaţi în cap. Un mare succes“.

In articolul acesta dl. Bocu scrie despre com. Silagiu şi succesele dsale:

„Imi aduc aminte de un mic episod tragi-comic din campaniile mele electorale. In comuna Silagiu, contracandidatul meu liberal, om fastuos, grav, solemn, nu avea nici un vot. Dar cum să scape oamenii de el? S'au hotărât să nu'l ia cu răul, ci să'l primească în comună, cu un fast deosebit. In felul asta scăpau de vecsaţiile primpretorului, jandarmului şi era ceva şi pentru râs. Se împacă şi capra şi varza“.

Iată cuvintele dlui Bocu.

Şi aceasta s'a întâmplat în 1923, ce recunoaştem şi noi de adevăr, dar de atunci n'am mai văzut pe dl. Bocu până la proxima alegere, când a făcut jurământ lui moş Petru. Tot pe atunci, îmi aduc aminte, că a mers o delegaţie de trei oameni la Bucureşti, la Casa Pădurilor, ca să ne capete un drept de păşunat din pădurea statului. Când a sosit dela Bucureşti delegaţia noastră, toată lumea din Silagiu era fericită că au un drept de păşunat şi unde-şi creşte o vită, ca să-şi poată acoperi nevoile la caz de primejdie. Aşa că aducându-se dreptul de păşunat dela Bucureşti, oamenii numai decât au plecat cu vitele la păşunat. Iar ocolul silvic din Lunca Ersig, purcede la proces cu locuitorii comunei Silagiu.

Şi ce s'a întâmplat? S'a întâmplat că cei cu onorurile primite din partea Sălăgenilor, jupoaie, de pe bietul cretin din 1924 până azi, câte de trei şi patru ori, până şi cu zile de închisoare. Iar cel ce se laudă cu voturile, nu ia apădarea lor şi îi lasă în prăpăstie! Ei îşi fac datoria faţă de minorităţi şi jidani, că cu ei au dat mâna, şi cei cu voturile, şi cei cu onorurile. Ei nu-şi bat capul cu durerile românilor. Dl. Bocu a rămas cu voturile, dnii liberali cu onorurile, iar bietul popor din Silagiu cu jalba şi cu lacrămi în ochi, fără sprijinul acestora.

Da, aşa ştiu politicianii noştri să apere interesele românlior, cari sunt lăsaţi în mizerie, şi duşi la abator, precum duci vita la muche. De intri într'un sat românesc, te ia groaza şi fiorile de trista soartă ce a ajuns pe satele româneşti, faţă de cele svăbeşti şi ungureşti. Cauza acestor români primejduiţi nu se află nimeni s'o îmbrăţişeze, dar pentru cauzele jidanilor şi a altor minorităţi politicianii se rid'că de odată, ca un cârd de corbi ca să le apere interesele.

De trista soartă a acestui popor român nu s'au interesat alţii în Parlamentul ţării, decât cei din Liga Apărării Naţionale creştine, şi credincioşii ei.. Nu dl. Bocu cu jurământul şi cu voturile, şi nici dnii liberali, cei cu onorurile.

Ion Rădulescu.

Primăria municipiului Timişoara

LICITAŢIE PUBLICĂ.

Tramvaiele comunale Timişoara aduc la cunoştinţă publică, că în scopul vânzării a cca 10.000 kg. surcele de fier, cca 10.000 kg. fier vechi forjă, cca 60.000 kg. eclise vechi pentru sine de cale ferată va ţine o licitaţie publică la data de 18 April'e 1928 ora 10 a. m. în biroul serv. economic camera No. 41.

Materialul de mai sus este depozitat în curtea stabilimentului central T. C. T., unde se poate vedea.

Preţul oferit pe kg. franco vagon Timişoara-Fabrică nu poate fi mai puţin decât Lei 0.65 pentru surcele de fier şi Lei 1.50 pentru ferul de forjă şi eclise.

Amatorii îşi vor depune ofertele lor închise şi timbrate în regulă, împreună cu o garanţă de 10% numerar sau efecte de stat din suma oferită.

Timişoara, la 21 Febr. 1928.

Primăria Municipiului Timişoara

Primăria Municipiului Timişoa

No. I. 6428/1928.

PUBLICAŢIUNE DE CONCURS.

Pentru ocuparea postului dactilografă la Primăria Municipiului Timişoara se publică concurs.

Reflectantele îşi vor înainta cererile până la 20 Martie 19 la Primăria municipiului, însoţite de actul de naştere, certificat medical, certificatul şcol (cel puţin 4 cl. medii), certificatul de moralitate, declaraţie limbile ce cunoaşte şi certificatul de cetăţenie.

Numirea se va face pe ba unui examen de scris la maşin

Retribuţiunile acestui po sunt cele prevăzute în bug pentru impiegat stagiar cl. III.

Timişoara, la 29 Febr. 1928.

Primar: *Dr. Georgevici* m. p.

Secretar: *Dr. Sagovici* m. p.

Pentru conformitate:

Şef. de serv. Indescifrabil.

Prefectura judeţului Timiş-Torontal.

No. 4444/1928.

PUBLICATIUNE DE LICITATIE

Se aduce din nou la cunoştiţă generală, că în ziua de Martie 1928, ora 11 a. m. se ţine licitaţiune publică cu te min scurt de 15 zile, pentru fu nizarea mobilierului şi instrumentelor chirurgicale, necesar dispensarelor din comunel Banloc, Gătaia, Buziaş şi Rec

Licitaţiunea se va ţine în b roul serviciului economic al pr fecturii judeţului Timiş-Toron tal (et. I. uşa 61) în conformit te cu dispoziţiunile art. 72—8 din legea contabilităţii public

Amatorii vor prezenta oda cu ofertele lor închise, timbra conform legii şi sigilate şi o ga ranţie de 10% asupra sumei ferite în numerar, sau efect garantate de Stat.

Oferte în valută forte şi su praoferte nu se admit.

Valoarea devizelor e de Le 510.000 adică Cincisutezecemi Lei.

Caetul de sarcini, devizul, cu şi alte informaţiuni se pot ob ţine în orele de birou de la ser viciul economic al prefecturii judeţului.

Timişoara, la 5 Martie 1928.

Prefect: *Dr. Coste.*

Şeful serviciului: *Meza.*

Atelierele

Intreprinderei de pompe funebre

a oraşului Timişoara, Cetate, strada Eugen de Savoya No. 11

Telefon 61

Fabrică cele mai ieftine, solide şi artistice

Coştiuguri de lemn sau metal

CINEMA:

CETATE: 10 şi 11 Martie — APOLLO: 12 şi 13 Martie

CONCORDIA: 15 Martie.

DAMA FĂRĂ VOAL

Nou! Senzaţional Nou!

Admirabilă comedie dramatică cu subiect luat din viaţa femeilor frumoase, cari plictisite de dragostea prea prozaică a soţilor, aleargă după flirturi şi aventuri periculoase.

Filmul a rulat trei săptămâni fără întrerupere în marele cinematograf MARMOHAUS din Berlin.

In rolurile principale:

LIL DAGOVER GOESTA EKMANN URHO SOMERSALMI.

Monopol: Filmcentrala, Timişoara.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Institutul de Arte Grafice „CARTEA ROMÂNEASCĂ“ Sucursala Timişoara, Piaţa Ţepeş Vodă No. 2. — Telefon No. 1200.